

บทที่ 3 วิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินโครงการรณรงค์การเลิกบุหรี่ ของบุคลากรมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ที่ดำเนินการตั้งแต่เดือน 31 พฤษภาคม พ.ศ.2554 ถึง 30 กันยายน พ.ศ.2555 โดยใช้หลักการ 5A ได้แก่การสอบถามเพื่อค้นหาผู้สูบบุหรี่ ถามประวัติการสูบบุหรี่และการใช้ผลิตภัณฑ์ยาสูบอื่นๆ ทุกชนิด แนะนำหรือขอให้ผู้สูบบุหรี่เลิกสูบบุหรี่โดยเด็ดขาด ประเมินความรุนแรงในการติดบุหรี่และความประสงค์ในการเลิกบุหรี่ ช่วยเหลือและบำบัดรักษาอย่างเหมาะสม เพื่อให้เลิกสูบบุหรี่ได้สำเร็จ ติดตามผลการบำบัดของผู้สูบบุหรี่ทุกราย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัย 763 คน คัดกรองผู้ที่สูบบุหรี่ได้ 35 คน การคัดเลือกตัวอย่างในการศึกษาคัดจากประชากรสูบบุหรี่ที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการติดต่อกันเป็นเวลา 1ปี จำนวน 14 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามและเครื่องวัดสมรรถภาพปอด (Spirometer) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมและสร้างขึ้นเองสำหรับเก็บข้อมูลด้านต่างๆ ยกเว้นแบบประเมินระดับความรุนแรงของการเสพติดนิโคตินนำแบบประเมินของ Fagerstrom Test for Level of Nicotine Dependence มาใช้ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความรู้เรื่องบุหรี่ จำนวน 15 ข้อ

ส่วนที่ 3 ทศนคติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ จำนวน 15 ข้อ

ส่วนที่ 4 พฤติกรรมเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 5 แบบประเมินระดับความรุนแรงของการเสพติดนิโคติน 6 ข้อ

2. เครื่องวัดสมรรถภาพปอด (Spirometer) รุ่น DATOSPIR 200 หมายเลขเครื่อง 118C798 ที่ได้รับการสอบเทียบ จากบริษัทเอกเสคคิวทิฟ เทรดดิ้ง จำกัด (EXECUTIVE TRADING LIMITED) เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2554 และ 26 มีนาคม 2555 (สอบเทียบ ทุกปี)

เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูลเกี่ยวกับความรู้

ความรู้ประกอบด้วย กับความรู้เกี่ยวกับโทษของบุหรี่ และสถานที่ห้ามสูบและสัญลักษณ์ห้ามสูบบุหรี่

ความรู้มาก หมายถึง ได้คะแนนระหว่าง ร้อยละ 80 – 100 (12- 15 คะแนน)

ความรู้ปานกลาง หมายถึง ได้คะแนนระหว่าง ร้อยละ 60 – 79 (9- 11.85 คะแนน)

รู้น้อย หมายถึง ได้คะแนนต่ำกว่า ร้อยละ 60 (ต่ำกว่า 9 คะแนน)

คะแนนความรู้	การแปลความหมาย
ร้อยละ 80 -100 (12-15 คะแนน)	มาก
ร้อยละ 60 - 79 (9 -11.85คะแนน)	ปานกลาง
ต่ำกว่าร้อยละ 60 (ต่ำกว่า 9 คะแนน)	น้อย

เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติ

ทัศนคติประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ การสูบและการเลิกบุหรี่ รวมทั้งสิทธิและสถานที่ในการสูบบุหรี่

ทัศนคติดีมาก หมายถึง ได้ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00

ทัศนคติดี หมายถึง ได้ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50

ทัศนคติปานกลาง หมายถึง ได้ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50

ทัศนคติไม่ดี หมายถึง ได้ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50

ทัศนคติไม่ดีมากที่สุด หมายถึง ได้ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50

ค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติ	การแปลความหมาย
4.51-5.00	ดีมาก
3.51-4.50	ดี
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	ไม่ดี
1.00-1.50	ไม่ดีที่สุด

การแปลผลเกี่ยวกับระดับความรุนแรงของการเสพติดนิโคติน ใช้แบบประเมินระดับความรุนแรงของการเสพติดนิโคติน ของFagerstrom Test for Level of Nicotine Dependenc (FTND) แบบ 5 ระดับ (สมิต วัฒนธัญญกรรม และคณะ. 2546)

ช่วงคะแนน	การแปลผล ระดับการเสพติดนิโคติน
0-2	ต่ำมาก
3-4	ต่ำ
5-6	ปานกลาง
7	สูง
8-10	สูงมาก

การตรวจสอบความสมบูรณ์และการทดลองใช้เครื่องมือ

1. การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) นำแบบสอบถามให้อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษา จำนวน 3 ท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดวงพร กัตัญญตานนท์, อาจารย์ อรวรรณ คุณสนอง และอาจารย์ จิตตาภรณ์ ศรีสว่าง แล้วจึงนำไปแก้ไขก่อนนำไปทดสอบ

2. การหาค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม (Reliability) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบหาความเที่ยงตรงของเนื้อหาแล้ว ไปทดสอบกับพนักงานที่สูบบุหรี่ของบริษัทแห่งหนึ่ง จำนวน 39 คน แล้วนำวิเคราะห์หาค่า KR-20 (Kuder – Richardson) ได้

- ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบวัดความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ เท่ากับ 0.8344
- ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบวัดทัศนคติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ เท่ากับ 0.7786

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลมีการเก็บข้อมูลหลายด้านตามขั้นตอนดังนี้

1. ค้นหากลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่สูบบุหรี่โดยการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องบุหรี่และโทษ (25 พฤษภาคม 2554) และจัดกิจกรรมรณรงค์วันงดสูบบุหรี่โลก (31 พฤษภาคม 2554) สอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมโครงการ

2. เก็บข้อมูลทั่วไป ทดสอบความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ สอบถามทัศนคติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ พฤติกรรมการสูบบุหรี่และประเมินระดับความรุนแรงของการเสพติดนิโคติน โดยการสัมภาษณ์

3. วัดสมรรถภาพปอดของกลุ่มตัวอย่างเมื่อเข้าร่วมโครงการและติดตามในเดือนที่ 6 และเดือนที่ 12
4. ติดตามกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคลเพื่อให้การช่วยเหลือในการเลิกบุหรี่ติดต่อกันเป็นเวลา 1 ปี

สถานที่ทำการวิจัย

ทำการวิจัยภายในมหาวิทยาลัย และตรวจวัดสมรรถภาพปอดที่ห้องปฏิบัติการคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการอธิบายข้อมูลต่างๆ

